Nr. 76. Poznań, środa 11. lipca 1928. X. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na lipiec 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na poczłach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO“: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.

DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.

Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Nadetatowe cięcia a eksport.

Z obliczeń rozmiarów ekspioatacji naszych lasów w latach 1923—1925, wynika, że ilość wyprodukowanej masy drzewnej przekroczyła dopuszczalne granice w wysokości 14 milj. m. sz. rocznie, z czego na drewno użytkowe wypadałoby ok. 7 milj. m. sz., wyprodukowanych ze stratą dla kapitału leśnego.

Tylko w trzech latach uszczerbek wyniósł ok. 21 milj. m. sz. (!), nie uwzględniając okresu 1926 i częściowo 1927 r., kiedy nadetatowe cięcia wcale nie zmniejszyły się, a bodaj przeciwnie.

Fakt ten swego czasu wszechstronnie komentowany przez sfery drzewne, jest szczególnie ważny, jako moment, wymagający uwzględnienia przy obliczaniu produkcji drzewnej w latach przyszłych w celu wypośrodkowania przeciętnej rozmiarów eksportu drzewnego.

Jeszcze jeden rzut oka wstecz na wysokość nadmiernych wyrębów leśnych, doprowadza do wniosku, że ówczesna polityka leśna, sugerowana przez konjunkturę, zdążała szlakiem zgubnym dla gospodarstwa społecznego, a więc wybitnie nieracjonalnym, bo czyż leżało w interesie Państwa, żeby forsować eksport drzewny bez względu na dopuszczalne granice używalności?

Jest rzeczą jasną, że tak klęski elementarne jak również danina lasowa, były momentami, których zaistnieniu nie można było zapobiec: pierwszy — vis major w świecie organicznym, drugi zaś — potrzeba podyktowana względami finansowymi.

Ogół społeczeństwa dotąd nie przestaje osądzać politykę leśną i eksportową lat minionych, co nawiasem mówiąc, jest objawem dodatnim, jakkolwiek ujawniając nieracjonalne kierunki ówczesnej gospodarki leśnej, nie należy tą samą skalą krytyki mierzyć dzisiejsze wytyczne polityki gospodarczej lasów, która, jak wiadomo pod względem eksploatacji drzewostanów, w danym wypadkuoparła się na zasadach racjonalnego użytkowania bogactw leśnych.

Otóż z powodzi przeróżnych głosów wyrażających krytykę gospod. leśnej, wytykających zasadnicze błędy, wynikłe z dysproporcji, jaka ujawniła się w cyfrach dopuszczalnej eksploatacji kapitału naturalnego, a przyrostem masy drzewnej — słyszy się takie zdania, które starając się uzasadnić, wzgl. chcąc do pewnego stopnia złagodzić zarzuty krytyków, utrzymują, że na pewien, zresztą tylko krótki czas, wytyczne racjonalizacji użytkowania lasów powinne były ustąpić miejsce, grożącemu niebezpieczeństwu ze strony wzrastającej pasywy bliansu handlowego, która natenczas budziła w sferach gospodarczych, poważne obawy i stwarzała grunt do nader niekorzystnych wstrząsów w życiu gopodarczem kraju.

Właśnie w tym czasie, w okresie kiedy czynnik spekulacyjny błąkał się po manowcach polityki gospodarczej, a zdrowe i przewidujące wskazówki utkwiły w sferze zamierzeń — wylęgły się pomysły (o których mówiło się głośno i pocichu), szerzące ideję nieuszczuplania rozmiarów eksploatacji, bez względu na stan posiadania kapitału leśnego.

Jednak (chociaż prowizoryczne) dane, dotyczące wyrobów, przyrostu, wewn. konsumcji i wywozu, były dostatecznym imperatywem do powzięcia środków celem ochrony całości drzewostanów.

Środki, których wyrazem są odnośne ustawy, bezwątpienia w bliskiej przyszłości będą czynnikiem, redukującym rozmiary eksportu, lecz z tej właśnie racji polityka handlu drzewnego, którą kierują władze państwowe, powinna biec po linji najmniejszego oporu z interesami ekportu — należy do jego wymogów dostosować taryfę celną, przewozową (nie zaokrąglać „in plus“, przeprowadzając jej rewizję), zagwarantować korzyści handlowi zagranicznemu w klauzulach odnośnych umów i traktatów. Będzie to przeciwwagą (w sensie materjalnych zysków) do ustaw leśnych, których zadaniem jest nietylko unormowanie użytkowania, lecz również gojenie ran, lekkomyślnie zadanych w pierwszem dziesięcioleciu istnienia Rzeczypospolitej, — a to zalesienie halizn i zrębów.

Eksport drzewny niewątpliwie będzie systematycznie ilościowo wzrastał w miarę zadrzewiania gruntów leśnych, z drugiej zaś strony, pewne ograniczenie wywozu, a więc i zaofiarowanie drewna, nawet przy przeciętnej skali popytu na rynkach zagranicznych i krajowych, korzystnie wpłynie na rozwój cen materjałów drzewnych, kształtując je zwyżkowo.

Czyż może więc ulegać kwestji, że rezygnacja z nadmiernej ilości eksportowanego drewna, jaka była rezultatem naruszenia kapitału drzewostanów, przedewszystkiem będzie sowicie okupiona zabezpieczeniem sobie na dłuższy czas trwałości użytkowania tego kapitału?

Doniosłość znaczenia tej korzyści chyba nie wymaga komentarzy.

Czesko-niemiecki handel drzewny.

Wywóz drewna tak obrobionego (materjały tarte), jak surowego (okrąglaki i papierówka) z Czechosłowacji do Niemiec, chociaż mało dostrzegalnie, to jednak w r. b. systymatycznie się zmniejsza.

Dla dostawców czeskich, zresztą również i dla naszych, rok 1927 był bezwarunkowo okresem rekordowym, a w porównaniu z r. ub., 1928 r. wykazuje naogół znaczne odchylenie — analogicznie jak w handlu polsko-niemieckim: tendencja kupna pewnych sortymentów jest par excellence zniżkową. Składają się na to ogólnie znane powody — zainteresowanie kontrahentów niemieckich drewnem, nie tylko na rynku czeskim, lecz wogóle na rynkach odbiorczych, powoli słabnie.

Hurtownicy niemieccy tłumaczą zasadnicze przyczyny recesji w handlu drzewnym, powstałej nie tyle może na tle ciasnoty gotówkowej na rynku pieniężnym Rzeszy, choć ta okoliczność wywiera niewątpliwy wpływ na bieg interesów, ile z uwagi na fakt, że zbyt zakupywanych materjałów natrafia na znaczne trudności ze strony konsumentów.

W tym ostatnim wypadku główną rolę odgrywa strona finansowa i do pewnego stopnia — przesycenie.

Na podstawie statystyki można stwierdzić, że czechosłowacki eksport drzewny do Niemiec w porównaniu z czasem przedwojennym, wykazuje poprawę — w niektórych sortymentach, szczególnie w materj. tartych — znaczną.

Przyjmując kwiecień 1928 r. jako ostateczny okres, objęty statystyką i przeprowadzając porównanie z przec. mies. w 1913 roku, stwierdzamy, że łączny wywóz czechosłowackiego drewna na rynki niemieckie, wynosił w kwietniu 112 proc. ilości przedwojennej. Pomimo to deruta w obrotach stopniowo postępuje.

Jak wiadomo poziom wewn. popytu na drewno czechosłowackie, podniósł się później niż na rynku niemieckim, a z chwilą, kiedy na tych ostatnich tendencja uległa wahaniom — czeskie rynki nie odczuły w silnym stopniu ten wstrząs konjunkturalny, ponieważ wewnętrzna konsumcja została nadal zadawalająca.

Z kolei wzrost krajowego zużycia spowodował ograniczenie wywozu drewna na obce rynki, co w rezultacie znacznie ułatwiło penetracji do Niemiec drewna rumuńskiego, austrjackiego i do pewnego stopnia, polskiego.

Niemiecka statystyka importu drewna z Czechosłowacji ustala następujące dane:

	Ogól. ilość w tys. ton	Iglaste okrągl.- w tys. ton	mat. tarty	Papierówka w tys. ton	
1913 r.	111	69	6	11	dane porówn.
1925 r. I ćwierćr.	259	105	18	66	
1926 „ II „	73	32	10	20	
1927 „ I „	125	62	17	36	
„ „ II „	151	75	32	31	
„ „ III „	161	82	38	27	
„ „ IV „	146	74	35	25	
1926 „ I „	147	66	26	32	
„ „ kwiecień	115	48	26	22	

Jak ilustruje powyższe zestawienie w kwietniu, maju i (częściowo) w czerwcu 1926 roku, w czasie osłabienia ruchu w czesko-niemieckim handlu drzewnym, ogólny wywóz do Rzeszy w porównaniu z 1913 r., wyniósł zaledwie 66 proc., przytem na uwagę zasługuje fakt, że eksport zmniejszył się **t y l k o w d z i a l e o k r ą g l a k ó w** (por. 111 i 73), natomiast materjałów tartych, a również i papierówkę wywieziono, pierwszych o ca 83 procent, drugich zaś o 90 proc. więcej niż w 1913 r.

Usilający się popyt w Niemczech stopniowo zwiększał eksport, tak, że w drugim półroczu 1926 roku, w 1927 r. i w pierwszym kwartale 1928 r. wywóz przekraczał i to nieraz znacznie (por. 161 i 111) skalę przedwojenną.

Zwracając uwagę na pozycję materjałów tartych, widzimy, że eksport ich na rynki niemieckie, nietylko nie zrównał się z ilością przedwojenną, lecz wykazał poważny wzrost, wahając się w czasie od 1925 roku (I kw. wł.) do 1928 r. w granicach 20—66, przytem na rozwój tego eksportu, jak widać nie wpłynęły ujemnie niemieckie wysokie stawki celne.

W tym że zestawieniu również stwierdzamy, że w dziale papierówki, wywóz jej w ciągu 1925—1928 r., ani razu nie obniżył się do poziomu przedwojennego nawet w kwietnin r. bież. eksport papierówki do Niemiec, jak wynika ze statystyki, był większy równo o 100 proc. w stosunku do 1913 r. (por. 11—22).

Organizacja technicznej kontroli w przemyśle tartacznym*)

W każdym przedsiębiorstwie, normalna jego organizacja ujawnia się w końcowym bilansie określeniem stopnia racjonalnego wykorzystania tak materjałów podstawowych jak również pomocniczych, przy zastosowaniu najlepiej odpowiadających metod (organizacyjno-technicznego charakteru) pracy przy obróbce surowca, przez osięgnięcie maksimum produkcji dobrego gatunku oraz obniżenie procentu braków.

Tylko takie wytyczne ulepszenia „wewnętrzno-produkcyjnych" metod pracy, mogą wpłynąć na obniżenie własnych kosztów fabrykacji.

Zadaniem technicznej kontroli produkcji jest właśnie, przez ujawnienie błędów w ogólnych procesach fabrykacji (również i w poszczególnych), wskazywać racjonalny kierunek produkcji, którego celem jest usunięcie momentów, wpływających na jakościowy poziom wytworów przedsiębiorstwa, na ilośc braków oraz na odpływ produkcji.

Zasady technicznej kontroli polegają zatem na: sprawdzaniu czy praca urządzeń produkcyjnych jest odpowiednia do transportu (zewnętrznego, przy dowożeniu surowca i materjałów, jak i wewnętrzno-fabrycznego) obsługujących ludzi, jakości surowca, materjałów pomocniczych, oraz jakości produkcji handlowej według z góry określonych technicznych i jakościowych norm.

Posługiwanie się wyłącznie tylko jakościowem brakowaniem i rozsegregowaniem produkcji na sortymenty nie jest wystarczające, gdyż straty ponoszone z powodu nieracjonalnego wykorzystania surowca i materjałów w poszczególnych okresach procesu pracy uwidocznią się dopiero po zastosowaniu tych czynników, które mogą spowodować pogorszenie się jakości i obniżenie wartości produktu, a także i zwiększenie dodatkowych kosztów na poprawę niezupełnych braków, jak również utratę półfabrykatu i produkcji przy transporcie, przechowywaniu i t. p.

Zastosowanie w odpowiednim czasie środków, które winne być wynikiem kontroli pracy organizmu technicznego danego przedsiębiorstwa, usuwających momenty nieracjonalnego zużycia surowca i zabezpieczających należytą jakość produkcji, jest zasadniczem zadaniem technicznej kontroli.

Ulepszyć wytwórczość, podnieść jakość produkcji, obniżając jednocześnie do najmożliwszych granic normy rozchodowe według poszczególnych działów produkcji; przyśpieszyć obrót kapitału, obniżyć koszta własne pro-

*) Inż. P. Kosmatow „Lesopromyszlennoje Dieło" Nr. 4 za r. b.

Jednak powyższe dane nie dają nam jeszcze dokładnej orjentacji w wywozie drewna iglastego z Czechosłowacji na rynki niemieckie, ponieważ eksport drzewny, jako taki, ulega wahaniom, co do rozmiarów, zależnie od sezonu, bez względu na skalę popytu.

Podane niżej kolumny cyfr są danemi porównawczemi w stosunku do wysokości wywozu sezon. w 1913 r., zaś jako zasadniczą cyfrę dla 1913 r. przyjęto — 100, obowiązującą okrąglaki, materjały tarte i papierówkę — wszystkie gat. iglastych, a to w tym celu, żeby stwierdzić jaką wysokość osięgnął ogólny niemiecki import drewna w czasie 1925—1928 w porównaniu do 1913 r., a pozatem, żeby ujawnić w jakim stosunku był import niemiecki z Czechosłowacji do ogólnego przywozu drewna do Niemiec.

Kolumny 1, 3 i 5 oznacza ogólny import Niemiec,
„ 2, 4 i 5 import z Czechosłowacji do Niemiec.

	okrąglaki		mat. tarte		papierówka	
w stosunku do zas. liczby 100, przyjętej dla 1913 r.						
1925 r. I ćwierć rocze	70	160	80	320	170	780
1926 „ II „ „	40	40	50	150	80	170
1927 „ I „ „	110	90	70	310	130	300
„ „ II „ „	90	100	110	490	100	280
„ „ III „ „	110	110	150	640	190	250
„ „ IV „ „	100	120	150	140	170	280
1928 „ I „ „	110	100	150	460	180	260
„ „ kwiecień	100	70	130	420	130	250

Eksport okrąglaków i mat. tartych z Czechosłowacji w 1927 r. osięgnął przedwojenną wysokość, a nawet w pewnych okresach — skalę tę przekroczył. Atoli w kwietniu r. b. rozmiary ogólnego importu niemieckiego (w dziale okrąglaków) osięgnęły poziom przedwojenny, a więc w porównaniu z 1927 r. — nieco obniżyły się, wskutek tego i przywóz drewna z Czechosłowacji uległ zmniejszeniu (por. 70).

Import niem. z Czechosłowacji (okrąglaki) wykazał największe rozmiary w 1925 r., bowiem jak widać z zestawienia, wyraził się liczbą 150 w stos. do 100 ilości przedwojennej. W następnym roku przywóz poważnie obniżył się, co można stwierdzić nietylko w okrąglakach, lecz również i w innych sortymentach.

Rok 1927 wykazuje naogół skalę przedwojenną za wyjątkiem lekkiej poprawy w 4-ym kwartale. Natomiast w r. bież. zauważa się spadek okrąglaków, zwłaszcza w kwietniu r. bież., co przedewszystkiem tłómaczy się poza ogólnem osłabieniem tendencji na rynku niemieckim, również i tym faktem, że wewnętrzne zużycie drewna w Czechosłowacji zaczyna wzrastać.

Porównując ilość przywiezionych okrąglaków i mat. tartych z Czech. do Niemiec, stwierdzamy poważny wzrost importu tych ostatnich, co jaskrawo charakteryzuje racjonalną politykę czeskiego handlu drzewnego z zagranicą, w tym wypadku — z Niemcami (A u nas?)

Ogółem biorąc w okresie 1925—1928 r. (do kwietnia wł.) łączny import niem. w dziale okrąglaków wykazuje niższy poziom niż przed wojną. Ogólny przywóz do Niemiec mat. tartych, jak ilustruje zestawienie, było w r. ub. niższe od 1913 r., — poprawił się jednak od 2. kw. 1927 r. przekraczając skalę przedwojenną i od tego czasu utrzymuje się ± na niezmienionym poziomie.

Ilość dost. mat. tartych z Czechosłowacji rynkom niem., ani razu nie zrównała się z ilością przedwojenną — ustawicznie była wyższą, począwszy od 140 do 640 w 3 kw. 1927 r. (okres pol.-niem. zatargu celnego!) To samo dotyczy działu papierówki.

W 1925 r. wywóz z Czechosłowacji tego sortymentu przekroczył ilość przedw. prawie o 8 razy (780:100); w 1926 r. znacznie obniżył się (170), lecz pomimo to był jesze wyższy od 1913 r. W następnych latach eksport jej z Czech. do Niemiec waha się w granicach 250—300.

Wywożąc papierówkę na rynki niem., Czech. jednocześnie sprowadza ją z Polski; import szczególnie ten ożywił się w r. bieżącym.

B. MAGDZIŃSKI.

Przemysł drzewny w Czechosłowacji.

Lasy zajmują w Czechosłowacji 4662790 ha powierzchni ziemi, a więc okrągło $^1/_3$ całego kraju (33,19 %). Lasy te nie pokrywają państwa równomiernie, i tak w Czechach stanowią 30.19 % ogólnego obszaru, na Morawach 28,82 %, na Śląsku 34,92 %, w Słowacji 33,84 % wreszcie w Karpatach 50,95 %. Jak z powyższego wynika Czechosłowacja należy do najgęściej zalesionego kraju środkowej Europy, to też drzewo jest tam głównym produktem eksportowym.

---

dukcji — oto są zadania, do których rozwiązania powinna przyczynić się kontrola techniczna.

Objektami technicznej kontroli w przemyśle tartacznym są:

1. surowiec, 2. urządzenie techniczne i instrumenty ręczne, 3. materjały pomocnicze, 4 gotowa produkcja i 5. transport.

Podstawowemi zagadnieniami organizacji technicznej kontroli są:

1. określenie miejsc w wytwórczym procesie przedsiębiorstwa, które powinne podlegać technicznej kontr.
2. organizacja formy technicznej kontroli,
3. treść, metody oraz notowanie kontroli,
4. dowody (obliczenie, względnie rejestracja braków) przyjmowanie surowca, materjałów tartych oraz mat. pomocniczych.

O ile racjonalna przeróbka, dostarczanego na tartaki surowca w lwiej swej części zależy od ujęcia kwestji poprzednich procesów — wyróbki drewna, o tyle kontrola techniczna w przeróbce drewna, winna się rozpoczynać od chwili walenia z pnia drzewa, a nawet wcześniej — z chwilą przejmowania od sprzedających objektów leśnych.

Metodami kontroli w przemyśle tartacznym mogą być: nadzór (oględziny), bezpośrednie wymierzanie, ważenie (w celu określenia wilgotności materj. tartych) i inne sposoby (szablony, sposoby ujawnienia przyczyny sinizny i t. d.) które zastosowuje się do gatunków i wymiarów standartowych, przyjętych w przemyśle tartacznym.

Notowanie momentów kontroli odbywa się drogą markowania surowca i towarów, procederu przyjęcia, formą badań (kartek i t. p.) za pośrednictwem notowań wszystkich odchyleń od ustanowionych norm standartowych (jak np. zapasów na wysychanie przy przetarciu i t. p.) specjalnych warunków technicznych, powodów wynikających braków i t. d.

Dozór nad zachowaniem ustalonego gatunku surowca, materjałów pomocniczych i gotowej produkcji, a także dążenie do podniesienia jakości i zmniejszenia braków, wywołują konieczność dozorowania wszystkich czynników procesu wytwórczego, w ten lub inny sposób wpływającego na jakość produkcji i ilość braków.

Tak np. nieprawidłowa i nieracjonalna praca samego urządzenia technicznego, transportu jak również i robotników, pociąga za sobą nieuniknione pogorszenie jakości produkcji, powiększenie braków, zmniejszenie korzystnej wydajności materjałów tartych, a w konsekwencji — podrożenie kosztów własnych produkcji.

Schemat organizacji kontroli technicznej w przemyśle tartacznym przedstawia się nam następująco:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Od czasu powstania państwa Czechosłowackiego przemysł drzewny rozwinął się znacznie. Najwięcej rozwiniętym jego działem jest tartacznictwo, ponieważ drzewo tarte tworzy bardzo ważny artykuł tak dla handlu zewnętrznego jak i konsumcji wewnętrznej. Na terenie obecnej Czechosłowacji było czynnych do końca wojny okrągło 2800 tartaków, po wojnie liczba ich wzrosła, tak że dziś istnieje około 1100 tartaków z zapędem parowym i elektrycznym, 1800 tartaków wodnych i około 1000 mniejszych tartaków, które pracują okresowo, dla pokrycia zapotrzebowań lokalnych. Zapasy surowca z lasów liściastych i iglastych wystarczałyby w zupełności na pokrycie zapotrzebowań wszystkich tartaków, gdyby eksport drzewa okrągłego nie przekraczał normalnego przyrostu. Niestety w ostatnich dwuch latach dał się odczuć brak drewna okrągłego, zwłaszcza w tych okolicach gdzie inwazja mniszki zniszczyła olbrzymią powierzchnię lasów iglastych. Według danych statystycznych 61630 ha lasu zostało kompletnie zniszczonych. Okoliczne tartaki sprowadzają drewno dla pokrycia swego zapotrzebowania z odległych okolic, mianowicie ze Słowacji i z gór Czeskich, wskutek czego drzewo znacznie jest droższe, a co zatem idzie zyski tych tartaków są niższe.

Roczna przeróbka surowca wszystkich tartaków wydaje cyfrę ca. 8000000 m³ z których otrzymuje się od 4 mil. 800000 do 5 mil. m² drewna tartego. Ogólna roczna produkcja wynosi 13500000 m³ z czego 3500000 m³ odchodzi na drewno opałowe i odpadki, 1500000 m³ drewna zużywa się w kraju na progi kolejowe, kopalniaki, słupy telegraficzne it. d., a ½ mil. m³ pozostaje jeszcze na eksport. Wytwórczość drewna tartego jest tak duża, że prawie 50—60 procent tak w stanie surowym jak i przerobionym jest eksportowaną.

Eksport drzewa tartego wzrasta coraz więcej, tak że Czechosłowacja konkuruje z powodzeniem z innymi krajami, pomimo wysokich wymagań eksporterów.

Głównymi odbiorcami byli dotychczas Niemcy. Niestety kupiec niemiecki interesuje się znacznie więcej okrąglakami, jak drewnem tartem. Zresztą i cło niemieckie jest na drewno tarte 8 razy większe niż na okrąglaki, co powoduje drogość tego materjału i nie może on konkurować z drewnem niemieckiem. Przerabia się więc przeważną część na miejscu i eksportuje jako gotowy towar.

Wyposażenie tego przemysłu stoi na odpowiedniej wyżynie. Wszelkie urządzenia tartaków oraz fabryk drzewnych są przeważnie zmodernizowane i oparte są na najnowszych zdobyczach techniki.

Fabryka fornierów: Przed wojną Czechosłowacja sprowadzała forniery z zagranicy, co znacznie wstrzymywało rozwój przemysłu stolarskiego. W roku 1920 powstała pierwsza fabryka fornierów Debi, a krótko potem dalsze; obecnie jest 6 takich fabryk z roczną produkcją 17—20 mil. m², które przedewszystkiem pracują dla krajowego przemysłu stolarskiego.

Fabryki zapałek należą do dawno zaprowadzonego przemysłu. Liczba ich w Czechach wynosi 5 i są złączone w koncernie Solo, który jest również zaangażowany w słowackiej fabryce zapałek w Bańska Bystrica. Fabryki zapałek w Słowacji należą do koncernu Iskra reprezentującego 7 zakładów. Zbyt wewnętrzny jest niezmiennnej wysokości, a eksport w porozumieniu z fabrykami szwedzkiemi, został ustabilizowany.

Produkcja skrzyń nie tworzy samodzielnej gałęzi przemysłu, gdyż fabryki i wielkie browary, do eksportu swych towarów wyrabiają skrzynie w własnym zakresie.

Fabryki celulozy, papieru i sztucznego jedwabiu: Przemysł zajmujący się chemiczną i mechaniczną przeróbką drewna na celulozę ma wyjątkowo duże znaczenie. Przemysł ten w ostatnim czasie uzupełniono przez zaprowadzenie produkcji natrum-celulozy, którą dotychczas importowano z zagranicy.

W Czechosłowacji istnieje 80 fabryk dla masowych wyrobów drzewnych, 20 fabryk celulozy, dalej 86 fabryk z 155 maszynami i 86 fabryk talerzyków papierowych z 264 maszynami. Właśnie ta gałąź przemysłu w zagranicznym bilansie handlowym wykazuje saldo dodatnie i jest w komplecie uruchomiona. W ścisłym związku z tym przemysłem jest wyrób sztucznego jedwabiu który pomimo, że niedawno został założony, rozwija się bardzo dobrze i produkcja czterech fabryk nie jest w stanie pokryć nawet wewnętrzego zapotrzebowania.

Destylacja drzewna w Słowacji i w Karpatach składa się z 5 fabryk które umożliwiają przeróbkę drewna bukowego w okolicach mało uprzemysłowionych; dostarczają one esencję octową, aceton, alkohol metylowy, węgiel drzewny i inne poboczne produkta.

Tak samo meblarstwo i stolarstwo budowlane posiada większą ilość fabryk meblarskich, które zajmują się budową zwykłych i luksusowych mebli. Popyt na ten rodzaj towaru zmniejszył się znacznie z powodu kryzysu mieszkaniowego, a polepszy się dopiero wówczas, gdy będą uregulowane kwestje mieszkaniowe.

Eksportowi mebli zagranicę stoją na przeszkodzie wysokie cła. Fabryki mebli biurowych mają powodzenie.

Ważnym czynnikiem dla handlu eksportowego jest wyrób mebli z bukowego drewna giętego. 90% tej produkcji idzie zagranicę i tworzy znaczną pozycję aktywną w bilansie handlowym.

Ta gałąź przemysłu posiada 18 fabryk, a głównym jej odbiorcą jest Ameryka. Wzmagający się w ostatnich latach ruch budowlany spowodował powstanie zakładów fabrycznych stolarstwa budowlanego, które wytwarzają masowo okna, drzwi, futryny i domy drewniane.

Fabryki parkietu. Produkcją parkietów z drewna dębowego i bukowego, a poczęści z olszowego i wiązowego zajmuje się 18 fabryk, oprócz mniejszych dobrze prosperujących zakładów.

Instrumenty muzyczne i to fortepjany, harmonia, pianina i organy oraz instrumenty smyczkowe wyrabia 15 fabryk. Instrumenty te tak w kraju jak i zagranicą cieszą się dużym popytem.

Fabryk zabawek jest w Czechosłowacji 8, oprócz bardzo rozpowszechnionych wytwórni ludowych, któremi zajmują się górale. Ci ostatni wyrobem zabawek i instrumentów muzycznych stwarzają sobie możliwą egzystencję, tem więcej że jest to lud bardzo biedny. Zabawki te są charakterystyczne dla każdej z osobna okolicy, a ponieważ mają estetyczny wygląd i są artystycznie wykonane, przeto nic dziwnego, że mają licznych odbiorców zagranicą.

Pozatem istnieją fabryki papieru listowego różnych gatunków, którego jednak zbyt zagranicą jest ograniczony, gdyż państwa importujące nałożyły nań wysokie cła. Dalej są także fabryki, które przerabiają drewno na różne przedmioty: jak laski, parasole, przybory gimnastyczne, patyczki (do zapałek), wełną drzewną, czółenka tkackie, heble, naczynia kuchenne i t. p., które mają zbyt nietylko w kraju lecz i zagranicą.

Wreszcie drewno jest ważnym surowcem dla szeregu gałęzi przemysłu, jak fabryki maszyn rolniczych i liczne rzemiosła i t. d. Również są zakłady, zajmujące się impregnowaniem drewna.

Obserwując w ogólności rozmieszczenie przemysłu drzewnego, muszę zaznaczyć, że przemysł drzewny jest najwięcej reprezentowany w części zachodniej kraju, zaś maleje w kierunku wschodnim.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Panstwowe Czeszewo D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 5. lipca 1928 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	13.33	zł
Brzoza	„ „	„	12.00	„
Osika	„ „	„	10.00	„
Sosna	II kl.	za m3	63.89	„
„	III „	„	40.00	„
„	IV „	„	29.44	„
„	szczapy opałowe	za mp.	12.42	„
„	wałki „	„	9.00	„
Świerk	IV kl.	za m3	27.40	„

Nadleśnictwo Państwowe Pelplin D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 6. lipca 1928 r.

Brzoza	drągi 1 szt.	za szt	5.00	zł
Sosna	II kl.	za m3	85.00	„
„	III „	„	55.49	„
„	IV „	„	46.22	„
„	kopalniaki	za m3	13 93	„
„	drągi I kl.	za szt.	5.00	„
„	„ II „	„	3 00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	12.90	„
„	wałki „	„	9.00	„
Świerk	III kl.	„	43.60	„
„	szczapy opałowe	„	10.00	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 9. 7. 1928 r., na **żyto**: 45.25—46.75 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

We wrześniu nastąpi otwarcie Giełdy Drzewnej w stolicy. Prace przygotowacze do otwarcia giełdy drzewnej w Warszawie prowadzone przez Radę Naczelną Związków Drzewnych w Polsce, zostały już zakończone. Uzgodniony na konferencji międzyministerjalnej przy udziale dyrektorów giełd zbożowo — towarowych tekst projektu statutu giełdy oczekuje podpisu p. ministra Przemysłu i Handlu. Samo otwarcie giełdy odbędzie się, jak nas informują, dopiero we wrześniu, ścisły termin otwarcia ustali komltet giełdowy. Statut giełdy po zatwierdzeniu podamy do ogólnej wiadomości. Gaz. Handl.

Gorsza konjunktura w drzewie w b. dzielnicy pruskiej — Miesiąc ubiegły w b. dzielnicy pruskiej charakteryzuje się tem, że dysproporcja pomiędzy cenami na okrąglaki a cenami na materjały tarte stała się jeszcze większą na niekorzyść tych ostatnich. Tartaki niemieckie zaopatrzone w surowiec polski pokrywają zapotrzebowanie niemieckie. Następstwem tego dla tartaków naszej dzielnicy jest brak zbytu i dalsze pogorszenie się konjunktury tem bardziej, że ceny na surowiec zniżkowemu ruchowi nie uległy. Tartaki z Kresów wschodnich ofiarowują gotowe podłogi franco parytet wagon Poznań po zł 145, za metr sześcienny, podczas gdy około 2 miesiące temu żądały jeszcze od 170—190 złotych. Szalówki ofiarowują po zł 65, a kantówkę po ca 90 zł za m. sześcienny.

Sprawozdanie

z Zebrania Koła Lokalnego „Wronki' Zw. Zaw. Leśn. P. P. odbytego we Wronkach dnia 1. kwietnia 1928 r.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego koła p. Inż. Borczyńskiego i stwierdzeniu ilości (17) członków obecnych, powitał przewodniczący hasłem „Darz Bór" obecnych dziękując im za przybycie.

Przeczytano i przyjęto następujący porządek obrad:
1. zagajenie,
2. odczytanie protokółu z ostatniego zebrania,
3. omówienie ankiety dotyczącej leśników prywatnych,
4. referat kol. Bogackiego z dziedziny łowiectwa,
5. sprzedaż broszurek, wydawanie deklaracji wstępu, przyjmowanie zaległych i bieżących składak,
6. wolne wnioski,
7. zakończenie.

Przeczytany protokół z ostatniego zebrania przyjęto do zatwierdzającej wiadomości.

Przewodniczący przeczytał bieżącą korespondencję z okręgiem i centralą, m. i. omówiono szczegółowo ankietę, dotyczącą leśników prywatnych i odnośne formularze oddano p. p. Tokarskiemu, Krusiowi i Müllerowi celem spiesznego ich opracowania i zwrócenia przewodniczącemu.

Referatu p. Bogacki nie wygłosił z powodu braku czasu do przygotowania się, zobowiązał się jednakowoż referat ten wygłosić na następnem zebraniu.

Następnie rozsprzedano broszurki z życia zawodowego, powydawano deklaracje oraz pobrano od obecnych zaległe i bieżące składki.

W wolnych wnioskach poruszył kol. Polski ważną sprawę sadów przy osadach nadleśniczówek i leśniczówek. Ze względu na to, że na prowincji państwowy urzędnik leśny powinien być pionierem kultury i wzorem dla okolicznych włościan, celem przyczynienia się do wzrostu ogólnego dobrobytu w kraju, należałoby jemu w tej akcji dopomóc. Przy obecnem niskiem uposażeniu zadaniu temu podołać nie może; rozchodziłoby się więc o umożliwienie kupna drzewek owocowych na dogodnych warunkach kredytowych z sadów państwowych.

Zebranie solidaryzuje się z aktualnym wnioskiem p. nadleśnieczego Polskiego i uchwala odnieść się do Okręgu, celem dalszego dopilnowania ważnej dla ogółu sprawy.

Na tem porządek obrad wyczerpano i hasłem „Darz Bór" przewodniczący zakończył i salwował zebranie.

Przewodniczący Koła:
(—) Inż. Borczyński.

Notowania dewiz z dnia 10. lipca 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . .	8	—	100 zł	—	57,63	—	43,43	11,25	—	—	58,17	79,415
Poznań . . .	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk . . .	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81,44	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	—	—	20,39	23,87	—	—	123,90	169,—
Belgja	4½	123,94	100 belg.	124,37	—	58,385	34,90	—	355,75	—	72,40	98,76
Bukareszt . .	6	172,–	100 l.	—	—	2,564	795	0,61	15,60	—	3,18	4,33
Budapeszt . .	6	155,90	100 pengo	—	—	72,92	27,90	—	—	—	90,48	123,44
Holandja . . .	4½	358,31	100 gld. hol.	359,25	—	168,62	12,08,—	40,27	1028,25	—	209,10	283,28
Kopenhaga . .	5	238,88	100 k. d.	—	—	111,99	18,20	26,75	—	—	138,85	189,40
Londyn . . .	4½	43,38	1 funt szterl.	43,40	25,00	22,377	—	4,86½	124,28	—	25,26⅛	34,48
Nowy York . .	4	8,9141	1 dolar	8,90	—	4,18,50	4,86,75	—	25,52	—	5,18,90	708,05
Paryż	3½	172,—	100 fr. franc.	34,95	—	16,395	124,27	3,916¾	—	—	20,33	27,74
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26,42	—	12,404	164,25	2,96	—	—	15,37	20,97
Rzym	5½	172,—	100 l.	46,79	—	21,955	92,83	5,24¼	133,85	—	27,22	37,14
Szwajcarja . .	3½	172,—	100 fr.szwajc.	171,80	—	80,655	25,26	19,27	491,25	—	—	136,43
Sztokholm . .	4	238,88	100 k. szw.	—	—	112,10	18,16	26,61	—	--	139,15	180,70
Wiedeń . . .	6	125,43	100 szyling.	125,67	—	59,01	34,56	14,08	—	--	73,15	—

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m3	Kopalniaki i inne użytkowe m3	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. W R. D. Nr.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
12. VII. 28.	11⁰⁰	P. N. Szarłata (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	2699	2399,44	1196,14						
				brzoza	II-IV	130	55,49							
				świerk	I-III		12,09	59,13						
				olsza			0,46							
				grab			1,42							
				dąb			2,37				72	929	S	
		P. N. Jawornik (kancelarja)	d. - lwowska	świerk			2820,69				74	947	S	
16. VII. 28.	12⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom	sosna			2018,77							
				jodła			84,35				73	941	S	
	12⁰⁰	P. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	860	743,89	354,46			75	952	S	
19. VII. 28.	9³⁰	P. N. Oborniki (hotel p. Narożyńskiego)	d. - pozn								75	961	L	na drew. użytk. i opał. oraz 40,- m3 żerdzi
20. VII. 28.	11⁰⁰	P. N. Osie (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	2749	2033,24	102,18			75	951	S	
	12³⁰	P. N. Dąbrowa (lokal p. Wąsikowskiego w Jeżewie)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	4320	3557,47	2149,23			75	957	S	i 468 szt. słupów telegr. o masie 147,68 m3
24. VII. 28.	11⁰⁰	P. N. Lipowa (kancelarja	d.- bydgoska	sosna	I-IV	3696	2893 88	2461,76	2837,25		75	958	S	i 3494 szt. żerdzi sosn., 50 szt. brzozow., 30 sztuk świerku i 565 szt. drągów do rusztowania.
25. VII 28.	12⁰⁰	D. L P. Białowieża (kancelarja)	d. - białow.	świerk			2285,75				75	962	S	

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barts

ZAKUPUJEMY STALE ZA GOTÓWKĘ

objekty leśne, drzewostany wszelkiego rodzaju i kopalniaki.

Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9

15

Mamy do sprzedania

większe ilości 881

bali angielskich i belgiskich

we wszystkich rozmiarach z drzewa osówkowego

również kantówkę i szalówkę.

na rynek krajowy i dostarczamy w żądanych rozmiarach.

M. L. Danny, & Co T. z o p. Poznań, ul. Nowa 7, - tel. 4077

FACHOWIEC DRZEWNY

kawaler lat 25, wolny od wojskowości, z sześcioletnią praktyką tartaczną, z dobrymi świadectwami i poleceniami — włada językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie

poszukuje stałej posady

od zaraz lub później. Okolica obojętna.

Łaskawe zgł. przyjmuje Admin. Rynku Drz. pod nr. **945**

Tartak Iwno poczta Kostrzyn p. Środa

sprzeda

60 m3 deski sosnowej 25 mm.
50 m3 „ „ 30 „
50 m3 „ „ 35 „ deski odziemkowe
30 m3 „ „ 40 „

Drzewo z cięcia roku 27/28 tarte w styczniu i lutym b. r.

Upraszamy o oferty. 966

JÓZEF SCHENK

Handel drzewa
Poznań Wiel. Garbary 31

poleca i kupuje:

wszelkie gatunki materjałów stolarskich, budowlanych, kantówkę, belki, towary kołodziejskie.

z swoich składnic:

w Poznaniu ul. Wielkie Garbary i Estkowskiego. 470

SIKAWKI

do skrapiania kultur

ma na składzie **i przyjmuje do reparacji oraz dostarcza części rezerwowe**

Składnica Narzędzi Leśnych „Przeglądu Leśniczego” i „Rynku Drzewnego”

Poznań, Wielkie Garbary 20

J. MALOWANIEC i Ska

(st. Kiwerce-Wołyń)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości	19,	26,	32,	40,	42,	50,	65,	80 m/m
Mtr. kub.	30,	40,	50,	150,	200,	650,	550,	330
Przeciętna szer.	26,	28,	30,	40,	41,	45,	47,	50 cm.

Ca 1500 mp.

wałków opałowych

1 m. dług., 3—12 cm. grub., w cenie po 8,— zł. za 1 mp. franko wagon **Górny Śląsk** ma do oddania 958

W. SCHRÖER Koszęcin G. Śl.

Poszukuję suchej

dębiny, lipiny i podłogi

26 i 30 mm. grubej i 731

sosnowych suchych desek

32 i 30 mm., chubowatych, (Schwammbretter) Ofertę uprasza **Wojciech Paetz, Poznań,** Przemysłowa 28b, Tel. 1412.

Leśniczy

żonaty, energiczny, z dobrą rekomendacją, znający się w swym zawodzie, potrzebny od **1-go października 1928.** Oferty, których się nie zwraca, wraz z dołączonym życiorysem i podaniem warunków, proszę nadesłać do Rynku Drzewnego za **Nr. 967.**

M. MRUGOWSKI

POZNAŃ
św. Marcin 62

dostarcza najtaniej 820

benzynę, benzol G. Śl. i krajowy

oleje amerykańskie samochodowe i cylindrowe, **oleje krajowe** samochodowe i cylindrowe oraz wszelkie przybory do samochodów jak **gąbki, skórki jelonkowe** i t. p.

Carbid - Carbolineum — Kwas do akumulatorów.

Zawiadomienie.

W porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą Wydział Leśnictwa w Poznaniu dostarczamy

siarczan miedzi

do skrapiania kultur

i prosimy o łaskawe zamówienia. Warunki dostawy podamy na zapytanie

Administr. Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego

Poznań, Wielkie Garbary 20

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20